

Zamyšlení nad otázkami koncepce českého alpinismu

1. Současné postavení a problémy alpinismu v rámci ČR

a. Neviditelný:

Myšlenky alpinismu mizí z lezeckých srdcí. Silná orientace na umělé stěny, rivalitu a výkonnost ubírá duševnímu rozvoji. Lezci vnímají hory jako něco staromódního. Strach z hor a pocitu nepohodlí.

- Zviditelnit lezcům myšlenky alpinismu !

b. Bez zájmů lezecké veřejnosti

Postupnou degradací horolezectví na vykonaný pohyb, skalkaření a překližku. Dnes vlastně lidé ani neví, co ty hory jsou a nezajímají se o ně. Připadají jim nezajímavé, vzdálené, mokré, studené, těžkopádné, omezující.

- Ukázat, že hory jsou pokračováním ne samostatnou disciplínou

c. Bez administrátorů proběhlých výstupů

Dnes se hodně leze, jsou komunity a oddíly, kde lidé jezdí i do hor, ale neví se o tom, na což naráží snaha tyto lidi sdružit, oslovit, nadchnout.

- Najít a sdružit lidi, co ví, co jejich kámoši lezou !

d. Bez garantů zájezdů a vytváření příležitostí:

Dříve existovala skupina lidí zvaní vedoucí expedice, kteří se o vše postarali, naplánovali a zorganizovali, vybrali super cíl, oslovili skvělé lezce a postarali se o publicitu. Dnes si toto lezci musí zajišťovat sami, případně je tato role dosti rozdrobená na lokálních úrovních (každý je tak trochu organizátorem).

- Najít a sdružit organizátory akcí !

e. Bez zájmu mládeže

Převládá pocit, že s horami by se mělo začít, až člověk nějakou dobu leze a sám se pro ně rozhodne. Mládež tak nemá možnost být od začátku stimulována, konfrontována a motivována myšlenkami alpinismu. Spíš do hor začnou jezdit junáci ze skautského oddílu než mladí lezci z lezeckého oddílu.

- Začlenit hory, myšlenky, historii, příběhy i do výuky lezení na překližce.

f. Bez zájmu oddílů

Řada oddílů svou komunikaci se svazem omezila na průkazky. Je to důsledek předchozích bodů, kdy lidi v oddílech, pokud v nich ještě jsou, ČHS nepotřebují.

- Alpinismus posílí vztah ČHS a oddílů – hory byly, jsou a budou !

g. Bez finanční podpory:

podpora degradována pouze na výstupy roku ve třech kategoriích, což činí méně než 1% rozpočtu.

- Navýšit rozpočet pro obrození alpinismu !

h. Bez mediální podpory:

Jsou pouze zveřejňovány skutečně výstupy, není zdůrazňovaná historická souvislost, bohatýrské časy, a už vůbec není medializováno, co to vlastně alpinismus je. Myšlenky tak mizí / jsou nahrazovány konzumním způsobem uvažování.

- Ukázat co bylo, co je trend a kam se dá jít !

Zamyšlení nad otázkami koncepce českého alpinismu

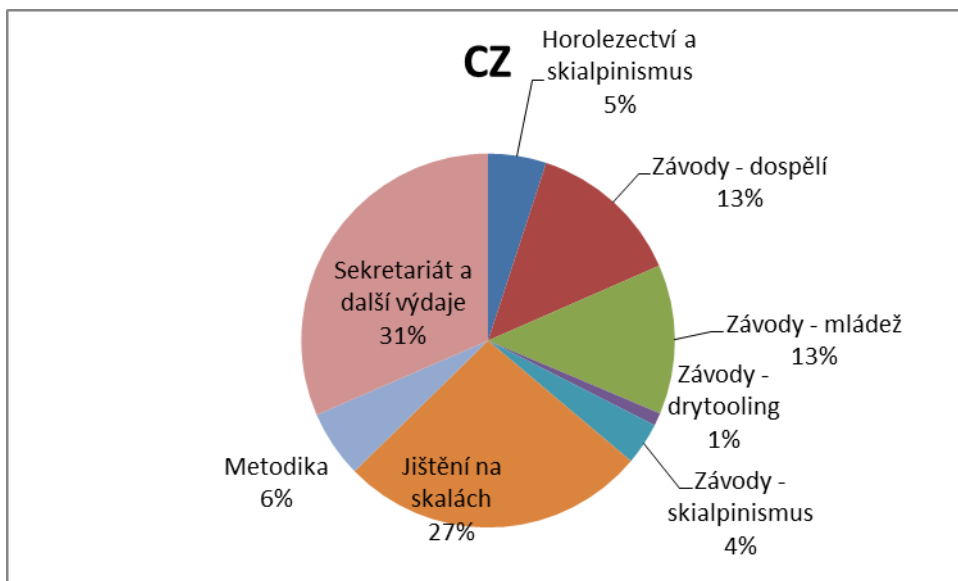
2. Návrhy pro komisi alpinismu – zviditelnit a zdůraznit hodnoty alpinismu

- a. Znovuobrození zájmu o alpinismus – s mediální komisí, loga, hesla, rozdávat nálepky, web, absolutní a aktivní informovanost, spolupráce se stěnami, celebritami, sponzory, výrobci, prodejci, školami, přednášky, články, virální videjka, spolupráce s horskými vůdci, zdůraznit alpinismus v práci historické komise, zobrazovat výstupy v historických souvislostech, zviditelnit historické a současné osobnosti, jejich příběhy a myšlenky (rozhovory, videa), sdílet tyto věci s komisí mládeže, vybírat nadšence z řad mladých a podpořit práci komise mládeže účastí a přednáškami, spolupráce s metodickou komisí a instruktory, trénink a mentoři výkonnosti ze závodních komisí (vč. drytoolu a skialpu).
- b. Udělat obrození alpinismu prioritou ČHS, alpinismus a jeho myšlenky, vztah k duchovnímu rozvoji, historie, etika. Centralizace a obnova mezinárodních kontaktů, účast a organizace mezinárodních akcí, spolupráce s UIAA a dalšími horskými svazy. Výrazné zlepšení vnímání ČHS členy i nečleny lezoucích v horách jako servisní organizace, která má velký smysl, myšlenky a jíž stojí za to podpořit. Koncept alpinismu pomůže snížit decentralizaci, podpořit předsedy oddílů a motivovat nové členy vstoupit do ČHS přes oddíly. Podpora mládeže, větší provázanost práce jednotlivých komisí.
- c. Podpořit a sjednotit alpinistickou komunitu – sponzoři, zprostředkování kontaktů uvnitř komunity i na vnější kontakty, pro reprezentaci zdarma všechny stěny, pojištění, slevy na oblečení, podpora sponzorskými smlouvami, založení fondu / neziskovky na podporu alpinismu dotované dary od výrobců a organizací (turisti, běžci, olympijský výbor, výrobci, jednotlivci, horská služba, školy, státní správa, města, média, apod.)
- d. Vybrat, oslovit, ustanovit, podporovat a začlenit garanty zájezdů a příležitostí – stávající i vysloužilci, rozčlenění do kategorií (letní/zimní, garanti pro různé horské oblasti, lezecké styly), sledování/podchycení a podpora organizátorů/jednotlivců individuálních akcí v oddílech i mimo ně. Snaha o centralizaci těchto aktivit (centralizace informovanosti, nikoliv řízení).
- e. Vytvořit, udržovat a podporovat reprezentaci – zde existují potenciální a současní hrdinové, budoucí garanti zájezdů a myšlenek. Povinná prezentace, jasné motivace, sdílené nadšení, shromažďovat nové mezinárodní kontakty, založení ženské horské repre, spolupráce s ostatními národními reprezentačními týmy, spolupráce v tréninkové a dietologické oblasti se sportovními lékaři apod. Pravidelné srazy na jasně dané téma, spojené s promítáním a sdílením zkušeností z této oblasti. Reprezentace musí zaujmout širší alpinistické publikum a přispívat mu. Jasná nominační kritéria, jasná a podrobná zpráva o výběru výstupů roku, prezentace širšího výběru.
- f. Tvorba webové platformy pro - sdílení příležitostí, zakládání, řízení a sledování lezeckých projektů, kalendář akcí (i soukromých), pozvánky na akce, doplnění lidí do auta, sdílení dokumentů/fotek, formulářů povolení, výměnu zkušeností, půjčení průvodců, časopisů, knih a materiálů čistě s horskou tematikou, indexem a anotací (lepší vyhledávání), přehledné sdílení on-line linků s anotací. Adresář alpinistů - dobrovolná registrace do platformy spojená se získáváním údajů o alpinistech (věk, pohlaví, co kde lezou, oddíl, typ pojištění, člen ČHS, telefon, mail apod.) odměnou měsíční slosování o vhodný alpinistický dárek (friend, expresky, apod.). Platforma umožní efektivně sledovat, spravovat a komunikovat se členskou základnou zajímající se o Alpinismus (pravidelné newslettery). Vše samozřejmě mediálně podpořeno přes VH, partnerské weby, časopisy, věstníky, emailovou komunikaci skrze oddíly, předsedy a na stávající seznamy v oddílech.
- g. Oslovit oddíly – zjistit a zaujmout opinion leadery, přístup do sdílené platformy, výstupy, sledování talentů a organizátorů, přístup na lokální zdroje financování a podpory, lokální medializace, decentralizace, vzbuzení zájmu, horoškoly, napojení na mládež a studenty (18-25), ovlivnění výukových osnov, spojení s projektem lezení do škol apod.

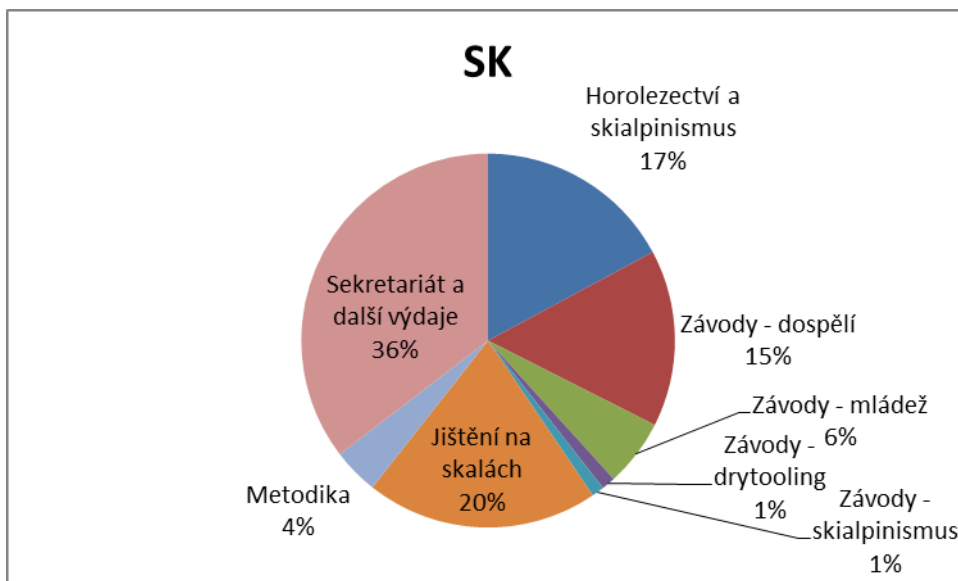
Zamyšlení nad otázkami koncepce českého alpinismu

3. Porovnání rozložení výdajů v rozpočtu ČHS a James

Pro představu zde uvádím srovnání složení výdajů CZ a SK horolezeckých svazů.

Jak vidno z výše uvedeného grafu, rozpočet výdajů ČHS je zhruba tvořen **1/3 překližka** (závody), **1/3 bezpečnost** na skalách (jištění a metodika), **1/3 administrativa**. Podpora toho, co většina členů ČHS dělá – tedy samotného lezení ať už v horách či na skalkách je někde v těch pěti procentech. Je otázkou, zda to vůbec nějakou podporu potřebuje, v jakém zájmu, podle jaké koncepce a jakých pravidel.

Slováci mají 3x větší rozpočet na hory, skály a skialpinismus. Projeví se to nějak? Výkony mají srovnatelné, takže asi moc ne. Zřejmě také postrádají nějakou širší koncepci a v podstatě všechny peníze utratí za odměny reprezentaci, jako my. U nás je to pouze formou odměnění nejlepších výstupů, u nich jako dvě části – jednu tvoří příspěvek reprezentantům na provoz (65%) a druhou odměnu za výstupy (35%). Pokud však zaostříme pohled na skutečnou částku, kterou ČHS dává na horské lezení, jedná se pouze o odměny za výstupy roku ve třech kategoriích, což je asi desetina částky vydané Jamesem. Z toho se skutečně rozvoj ani udržení laťky alpinismu udělat nedá. Prvním cílem tedy bude sepsat a představit koncepci VV a širší členské základně a zajistit financování pro spuštění jednotlivých kroků nastíněných v tomto dokumentu.

Zamyšlení nad otázkami koncepce českého alpinismu

4. Důvody proč alpinismus a způsob jeho propagace

Alpinismus je logickým spojením všech disciplín pod hlavičkou ČHS. Obsahuje prvky jak skalního lezení, tak boulderingu, tak tréninku ze závodního lezení, obsahuje i skialpinismus, drytooling a je silně napojen na historii a rizika (metodika, lékaři). Alpinismus je rolls-royce horolezectví. Je to královská disciplína. Alpinismus je všemi obdivovaný. Nelezecká veřejnost uznává lezení hlavně z důvodů myšlenek a historie alpinismu. Alpinismus je spása dnešní doby, je spojením fyzické náročnosti, mentální připravenosti a duševních hodnot. Alpinismus může být právě tím hnutím, které znova stmelí ČHS, horolezce a jejich disciplíny, jako ameriku spojil let na měsíc. Nejsou peníze, ale pokud se nadchnou davy, tak se dobrá, nadčasová a zpočátku neuchopitelná myšlenka může podařit.

Propagaci alpinismu pomůžou například tyto tři věci:

- vedení ČHS a prosazení alpinismu jako hlavního směru, hlavní značky, hlavní myšlenky, něčeho, co dává smysl všemu hejbání, všemu pracovnímu nasazení s mládeží, spojení historie, současnosti a budoucnosti lezení. Ne v hlavách jednotlivců, každý, ať si dělá, co chce, ale v celkové koncepci vývoje horolezce. Je to jako desetiboj, kde dávají smysl jednotlivé disciplíny i jejich spojení. A specializace by neměla zabít původní myšlenku, integritu a synergii. Jednotlivé disciplíny by naopak spolu měly vést dialog, vzájemně se učit, předávat si to nejlepší, co bylo v dané specializaci nalezeno a posílit tak společně základní kameny horolezectví.
- spojení s komerčním sektorem – virální videa, samolepky a doplňky s logy českých výrobců lezeckého vybavení mohou vzniknout za jejich 100% dotace pokrývající náklady. Mohou zaznít hesla jako „Zpět do hor!“, „Alpinismus žije!“, či v mezinárodní mutaci jako „Go hard, go alpine!“ apod. Myšlenky, design a značka alpinismu se mohou spojit s jejich reklamní kampaní a i tak se dají financovat projekty obrody alpinismu, sponzorovat různá setkání a materiálně podpořit tahouni. Není to žádné kupování, podplácení či tlak sponzorů, pouze snaha dohnat to, co v ostatních zemích funguje, tedy profesionalizace, spojení těch, kteří mají společné zájmy a zajištění podpory pro rozvoj našich hodnot.
- nadšení lidí – je to lavina, začne to pár lidí, zpropaguje pár autorit a pak to strhne ostatní a je to in. Všichni to začnou chtít, všichni to začnou dělat, pak zjistí, že na to nemají a začne to znova. Je to spirála zkušeností. Každou otáčkou se dostaneme výše. Myšlenky jsou jednoduché, teď jen přesvědčit, že dávají smysl. Ukázat, že současný systém potřebuje léčbu, získat si pozornost lidí, vysolit jim řešení a pak to všechno udýchat.

5. Další kroky

VH, VV, Koncepce, Oslovení oddílů, sponzorů, médií, členů, Financování, Garanti, Web, Portál, Mezinárodní iniciativa ...